

175666 - Muvahhitlerin Günahkarları Kabir Azabına Maruz Kalabilir, Kabrin Sıkıştırması İse Herkes İçin Geneldir.

Soru

Kabrin darlığı ve azabıyla ilgili bazı yazıları okudum. Müminlerin bile maruz kalacağı azap bulunduğunu öğrendim. Oysa farklı hadislerde Münker ve Nekir kişiyi sorguya çektikten sonra kişi mümin ise kabri genişler ve aydınlanır ve kıyamet gününe kadar damat gibi uyur ve Allah ona karşılık vermek için uyandırır. Münafık ise kabir onu sıkıştırır ve et kemik birbirine karışır. Bu bilgileri nasıl anlamalıyız?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Kabrin nimeti ve azabı ile ilgili naslarda bir çelişki yoktur.

“Mümine kabir yetmiş arşın kadar genişletilmesi ve aydınlık hale getirilmesi ve ona: Damat gibi uyu! Seni sana en sevimli kişi uyandıracaktır” (Tirmizi 1071) hadisi ve benzer rivayetler mevcuttur. Elbani, Mişkat el Mesabih’de Hasen demiştir. Bu durum gerçek ve kamil iman sahipleri ve Allah’ın itaatinde hızlı olan günahlarda yavaş olan, veya Allah’ın şehitler gibi kendilerini kabir fitnesinden koruduğu kişilerden olabilir.

Fakat bazı Müslümanların kabirde azap görmesi konusu ise, günahkarlarla ilgilidir. Hem iyi hem de kötü eylemler işleyen kişilerdir. Allah isterse günahları nedeniyle onları hem kabirde azap eder hem de kıyamet gününde ateşe de atar. Daha sonra günahlardan arandıktan sonra cennete girmelerine izin verilir. Semure bin Cundub Radiyallahu anhu’nun rivayet ettiği hadiste; farz namazını kılmadan yatan, zina yapan, faiz yiyen ve yayılan yalanları söyleyen yalancı gibi muvahhitlerin günahkarları; kabir azabı görürler. (Buhari 7047)

Hafız bin Hacer şöyle dedi:

Bazı günahkarlar barzeh aleminde azab görürler. (Fethulberi 12/445)

Ayrıca Buhari 216, Muslim 292 rivayetinde idrarından sakınmayan ve insanlar arasında dedikodu yayan kişilerin kabir azabına maruz kalacağı sabittir.

İbn Kayyim Rahimehullah şöyle dedi:

Kabir azabı iki çeşittir:

Birincisi: Sürekli. Ancak bazı hadislerde sura iki üfleme arasında hafifletilmesi dışında azap sürekli. Kabirlerinden kalktıklarında şöyle derler “vay halimize bizi kabrimizden kim çıkarttı” azabın devamını ifade eden diğer ayet ise: “Ateşe sabah ve akşam maruz kalırlar ve kıyamet gününde de”

İkincisi: Belirli bir zaman sonra kesilir. Hafif suç işleyen günahkarlar günahları kadar azap görür daha sonra durur. Aynı şekilde cehenneme girdiklerinde belirli bir müddet azaba maruz kaldıktan sonra çıkarlar. Ayrıca dua, sadaka, istiğfar veya hac sevabı gibi salih ameller kabir azabını kesebilir (el Ruh s. 89)

Kabir azabıyla ilgili daha detaylı bilgi için ([8829](#)) nolu sorunun cevabına bakınız.

İkincisi:

Günahkarların maruz kalacağı kabir azabı ile müminin kabrinde maruz kalacağı kabir sıkıştırması veya meleklerin fitnesi arasında fark var. Zira kabrin sıkıştırması, korkusu herkes için genel olup salih olan müminlerde buna maruz kalacaktır.

Özel anlamıyla azap belirli günahların karşılığına ceza olup herkese genel değildir. Suyuti Rahimehullah şöyle dedi: el Nese fi şöyle dedi: İtaatkar mümine kabir azabı olmaz fakat kabir sıkıştırması olur. (Haşiye ala Nesai 4/103)

Aişe Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi:

“Kabrın bir sıkıştırması var, şayet bir kimse bundan kurtulacak olsaydı Sa’d bin Muaz kurtulurdu.
(Ahmed 23762, Elbani sahih dedi 1695)

Bu sıkıştırma ölü kabre girdiğinde gördüğü ilk uygulama olup Müslümanların günahkarların başına gelen kabir azabı değildir. Bunun delili Rahman’ın arşı kendi ölümü için titreyen kişi için de mevcuttur. (Buhari 3803, Muslim 2466) .

Üçüncüsü:

Hadiste yetmiş arşın genişlemesi hususunda bu ölçü inandığımız gaybi bir bilgi olup barzeh hayatı ile ilgilidir. İmam Ahmed’in rivayet ettiği Bera’nın hadisinde ise bunu açıklayan hadis mevcuttur: “Gözü görebildiği kadarıyla kabri genişler” (sahih el Cami, Elbani 1676)

En iyisini Allah bilir.